

ZMIANY W PODATKACH 2016

Na temat zmian w podatkach, które będą obowiązywać w nowym roku, rozmawiamy z Edwardem Kosakowskim – skarbnikiem Zarządu Głównego Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, prezesem Oddziału Okręgowego SKwP w Białymstoku, biegłym rewidentem.

EDWARD KOSAKOWSKI
Skarbnik Zarządu Głównego Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, prezes Oddziału Okręgowego SKwP w Białymstoku, biegły rewident

Jakie regulacje podatkowe czekają w 2016 r. małych przedsiębiorców? Czy zmiany będą dotyczyć branży reklamowej?

Zmiany odnoszą się do wszystkich podatników i małych, i dużych. Jeśli chodzi o branżę reklamową, to specjalnych zmian dla nich nie ma. Wydatki na reklamę nadal pozostają nielimitowane i zaliczane są do kosztów podatkowych w całości. Nie zmieniają się także przepisy na wydatki reprezentacyjne. Tutaj bardziej należy śledzić orzecznictwo, które w tym zakresie, niestety, zmienia się.

Nie będzie zatem rewolucji w podatkach?

Według prawa uchwalonego i opublikowanego do dzisiaj, generalne zasady opodatkowania przedsiębiorców zarówno w zakresie podatku dochodowego, jak i VAT, obowiązujące od 1 stycznia 2016 r., większym modyfikacjom nie uległy, a więc rewolucji, jak dotychczas nie ma. Niemniej z dniem tym wchodzi w życie dość liczne zmiany pojedynczych przepisów regulujących zasady opodatkowania przedsiębiorców, dokonane głównie w toku wcześniej uchwalonych przez Sejm (na przestrzeni całego 2015 r.) zmian innych ustaw (często nie dotyczących bezpośrednio prawa podatkowego).

Najliczniejsze dotyczą podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) i fizycznych (PIT), uregulowanych odpowiednio w ustawach o podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych, które w zakresie dochodów z działalności gospodarczej – są niemal identyczne. Natomiast w przypadku ustawy o VAT zakres rzeczowy zmian obowiązujących od 1 stycznia 2016 r. jest znacznie mniejszy.

Istotą tych regulacji jest – jak wynika z uzasadnień do projektów ustaw je wprowadzających – pełniej-

szę dostosowanie przepisów polskiego prawa podatkowego do prawa UE i orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE), uzupełnienie, uściwienie, a także wyeliminowanie niektórych przepisów, zwłaszcza tych sprzecznych w praktycznym stosowaniu – głównie ze względu na ich nieracjonalność – wiele problemów oraz budzących rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych i organów podatkowych.

A czy są jakieś nowości?
Wprowadzono kilka, na które warto zwrócić uwagę.

→ Likwidacja obowiązkowej korekty kosztów z tytułu nieterminowo opłaconych faktur

Z dniem 1.01.2016 r. – na mocy ustawy z 5.08.2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (DzU z 2015 r. poz. 1197) – przestają obowiązywać przepisy art. 15b updog i art. 24d updog dotyczące obowiązkowej korekty kosztów z tytułu nieterminowo opłaconych zobowiązań (30 dni od upływu terminu płatności lub 90 dni od daty zaliczenia dostawy lub usługi oraz odpisów amortyzacyjnych do kosztów podatkowych).

Oznacza to, że od początku 2016 r. podatnicy pdop i pdof, prowadzący działalność gospodarczą opodatkowaną na zasadach ogólnych, nie będą już musieli zmniejszać kosztów podatkowych, jeśli nie uregulują zobowiązania za otrzymane dostawy towarów i usług (środków trwałych) w określonym terminie (także z tytułu zobowiązań powstałych w 2015 r., o ile 30 lub 90 dniowy termin ich zapłaty upływa po 1.01.2016 r.).

Jednocześnie w przepisach przejściowych art. 5 tej ustawy wskazano, że podatnicy którzy przed 1.01.2016 r. dokonali korekty (zmniejszenia kosztów lub zwiększenia przychodów) z tytułu nieopłaconych faktur, po opłaceniu tych faktur po dniu wejścia w życie omawianej ustawy (po 1.01.2016 r.), mają prawo do tzw. „korekty powrotnej” (zwiększenia kosztów podatkowych lub zmniejszenia przychodów) na zasadach dotychczasowych.

→ Zmiany warunków uznania wierzytelności odpisanych jako nieściągalne oraz odpisów aktualizujących

Dostosowując przepisy ustaw podatkowych, dotyczące skutków w CIT i PIT związanych z restrukturyzacją przedsiębiorstw – do rozwiązań związanych z uchwaleniem nowej ustawy z 15.05.2015 r. Prawo restrukturyza-

cyjne (DzU z 2015 r. poz. 978), określono m.in. nowe (jednolite w CIT i PIT) warunki do uznania za koszty podatkowe wierzytelności odpisane jako nieściągalne oraz odpisu aktualizującego za uprawdopodobniony (zmienione przepisy art. 16 ust. 2 pkt 2 oraz ust. 2a lit. a) i b) updog i art. 23 ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3 pkt 1 i 2 updog).

→ Nowe zasady korygowania przychodów i kosztów podatkowych

Od 1.01.2016 r. zasady korekt przychodów i kosztów podatkowych zostały uregulowane w nowych przepisach updog i updog (odpowiednio w ust. 3j-3m art. 12 oraz ust. 4i-4l art. 15 updog i ust. 1m-1p art. 14 oraz ust. 7c-7f art. 22 updog), wprowadzonych ustawą z 10.09.2015 r. o zmianie niektórych innych ustaw w związku ze wspieraniem połubowych metod rozwiązywania sporów (DzU z 2015 r. poz. 1595).

Przy czym tak określone zasady korekt przychodów i kosztów będą miały również zastosowanie do uzyskanych przychodów (także poniesionych kosztów podatkowych) przed 1.01.2016 r.

→ Nowa forma ulgi na działalność badawczo-rozwojową

Nowelizacja ustaw CIT i PIT, dokonana ustawą z 25.09.2015 r. o zmianie niektórych innych ustaw w związku ze wspieraniem innowacyjności (DzU z 2015 r. poz. 1767) likwiduje dotychczasową ulgę, polegającą na odliczeniu od dochodu wydatków poniesionych na nabycie nowych technologii i w jej miejsce wprowadza do systemu podatkowego nową formę motywacji do inwestowania w działalność badawczo-rozwojową w postaci prawa do odliczenia od podstawy opodatkowania kosztów ponoszonych na tę działalność, zwanych „kosztami kwalifikowanymi” (nowe przepisy art. 18d i 18e updog oraz art. 26e – 26g updog).

→ Nowy zryczałtowany podatek dochodowy od osób fizycznych

Ustawą z 25.11.2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (DzU z 2015 r. poz. 1992), wprowadzono od 1.01.2016 r. nowy zryczałtowany podatek dochodowy (art. 30 ust. 1 pkt 15 i 16 updog):

– od wypłaconych odskodań przyznanych na podstawie przepisów o zakazie konkurencji przez spółki Skarbu Państwa (także inne państwowe osoby prawne albo komunalne osoby prawne) – w części, od któ-

rej wysokość odskodowania przekracza wysokość otrzymanego wynagrodzenia w okresie sześciu miesięcy poprzedzających pierwszy miesiąc wypłaty odskodowania;

– od odpłatów lub odskodań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę lub umowy o świadczenie usług zarządzania lub rozwiązania jej przed upływem terminu, na który została zawarta – w części, w której ich wysokość przekracza trzykrotność miesięcznego otrzymanego wynagrodzenia.

Wysokość podatku (pobieranego przez płatnika) wynosi 70% należnego odskodowania lub odpłaty. Należny podatek pobiera się bez pomniejszenia przychodu o koszty uzyskania.

→ Nowe formularze podatkowe CIT i PIT

Wzory nowych, obowiązujących od 1.01.2016 r., formularzy dotyczących rozliczeń rocznych CIT i PIT wynikają z rozporządzeń Ministra Finansów:

• z 24.11.2015 r. w sprawie określenia wzorów deklaracji, zeznania, oświadczenia oraz informacji podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (DzU z 2015 r. poz. 1995);

• z 26.11.2015 r. w sprawie określenia wzorów rocznego obliczenia podatku oraz zeznań podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych (DzU z 2015 r. poz. 2001);

• z 12.11.2015 r. w sprawie określenia wzoru zeznania o wysokości dochodu z zagranicznej spółki kontrolowanej obowiązującego w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (DzU z 2015 r. poz. 1980).

A zmiany w VAT?

Zmiany w zakresie podatku od towarów i usług – nie tak liczne jak w podatku dochodowym – wynikają z ustaw:

• z 9.04.2015 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych (DzU z 2015 r. poz. 605), która w szczególności wprowadza z dniem 1.01.2016 r. nowe przepisy w art. 86 ust. 2 – 2h i nowe brzmienie 7b, określające sposób obliczania podatku należnego od nabycia towarów i usług, wykorzystywanych zarówno do celów działalności gospodarczej, jak i celów innych niż działalność gospodarcza (niepodlegającej VAT).

• z 15.05.2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (DzU z 2015 r. poz. 978), które do warunków stosowania tzw. ulgi na złe długi przez wierzyciela, jak i dłużnika wprowadza postępowanie restrukturyzacyjne, o którym mowa w art. 2 tej ustawy (nowe brzmienie pkt 1 i 3 w art. 89a ust. 2 oraz nowy ust. 1b art. 89b ustawy o VAT).

• z 10.09.2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (DzU z 2015 r. poz. 1649), która zmienia zasadniczo zasady ustalania właściwości miejscowej organów podatkowych dla podatników VAT (uchylone przepisy art. 3 ust. 1, 3a, 4 i 5 oraz nowe brzmienie art. 39 ustawy o VAT). Od 1.01.2016 r. właściwym organem podatkowym dla podatników VAT jest naczelnik US właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę podatnika; właściwość tę ustala się zatem według ogólnej zasady określonej w art. 17 ust. 1 Ordynacji podatkowej. Organ ten jest także właściwy do ulg w spłacie zobowiązań w tym podatku (zmieniony art. 39 ustawy o VAT).

Nastąpią również pewne zmiany w Ordynacji podatkowej?

Najważniejsza nowelizacja Ordynacji podatkowej, dokonana ustawą z 10.09.2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (DzU z 2015 r. poz. 1649) jest dość obszerna. Jej opis wymagałby odrębnego szerszego opracowania. Zakłada w szczególności wprowadzenie pełnomocnictw ogólnych w postępowaniu podatkowym, zwiększenie rozpiętości stawek odsetek za zwłokę oraz wyznaczenie jednego wiodącego urzędu do postępowania w sprawach powiązanych podmiotów. Nowe regulacje w większości wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Zwiększenie rozpiętości stawek odsetek za zwłokę ma zachęcić podatników do samodzielnego korygowania błędów w deklaracjach w przypadku zaniedbania zobowiązania podatkowego, bez oczekiwanego na działanie organu podatkowego. Wówczas wysokość obniżonej stawki odsetek za zwłokę zostanie zmniejszona do 50% stawki podstawowej.

Jednocześnie, jeśli urząd skarbowy wykryje poważne błędy w zakresie rozliczenia VAT i akcyzy, organ podatkowy będzie mógł podwyższyć stawkę odsetek za zwłokę od zaległości do 150% stawki podstawowej.

■ Rozmawiała Joanna Łęczyska

Z dniem 1 stycznia 2016 r. wchodzi w życie dość liczne zmiany pojedynczych przepisów regulujących zasady opodatkowania przedsiębiorców. Najliczniejsze dotyczą podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) i fizycznych (PIT), uregulowanych odpowiednio w ustawach o podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych, które w zakresie dochodów z działalności gospodarczej – są niemal identyczne.

¹ Na podstawie art. 11 i 12 ustawy z 25.09.2015 r., podatnicy, którzy przed końcem roku podatkowego rozpoczętego przed 1.01.2016 r. nabyli prawo do odliczenia wydatków poniesionych na nabycie nowych technologii (dotychczasowe przepisy art. 18b updog i art. 26c updog), zachowują prawo do tych odliczeń po 31.12.2015 r., w zakresie i na zasadach obowiązujących przed 2016 r.